

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO **5** CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.

Números atrassats 10 céntims.

ADMINISTRACIÓ y REDACCIÓ: Llibrería Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga. BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pesetas 1'50. Cuba y Puerto-Rico, 2.—Estranger, 2'50.

PANORAMA NACIONAL.

ANAN mirant, caballers, vajan mirant, qu' en lloch més que aquí han de veure l' espectacle d' Espanya y las colonias, pintat al viu y ab un color de veritat, com la veritat mateixa.

Primer quadro. La hermosa ciutat de Cádiz, terra garbosa y ab tanta sal com la que té 'l mar que la rodeja y las inmediaciones salinas de San Fernando. Y ara tapinse las orellas, que no fos cas que s' espantessin. Aixís y tot sentirán un gran estruendo. ¿Preguntan qué succeheix? No s' alarmin: tiran petardos.

Los petardos son una fruyta essencialment conservadora. Quan están madurs ells mateixos estallan, com las admeillas quan cauhen de l' esclotolla.

Diuhén las autoridades que aquesta atrocitat es obra dels anarquistas, y en pochos moments no queda á Cadiz un anarquista que no estiga á la garjola. ¿Cessa per aixó l' estruendo dels petardos? Ni 'ls mils. Ara més qué may ressonan pels carrers y plassas.

¿Y qué fá D. Antón que consent aquestas tropelias? D. An'ón no s' hi capfica. Es á San Sebastián, y desde allí l' estrépit dels petardos tot just se percibeix, com un ruido somort.

Aquest dia al llevarse ho va dir: —Vegin si es grossa la felicitat d' Espanya desde que jo li faig lo favor de governarla, que per tot arreu sembla que destapan ampollas de xampany.

Ara veurán, caballers, la costa de Marruecos Espanya empenyada en lligar un cable telegráfic, y 'ls moros de las kábilas de Anghera empenyats en que 'l cable no ha de lligarse.

Y 'ls moros fins ara se surten ab la seva. —Al primer cristiá que s' acosti—diuhén—li rompém lo batisme.

Y com qu' ells no son batejats, naturalment, nosaltres no 'ls hi podém rompre res.

¿Preguntan qué fa 'l Duch de Tetuán? Lo Duch de Tetuan menja, beu, se passeja, pren banys y estudia 'l paper que ha de representar Espanya en la próxima conflagració europea. ¿Será paper de fumar ó paper d' estrassa?

No 'ns hi capníquem: será 'l paper que vulgan y determinin las kábilas de Anghera.

Si en lloch de ser kábilas fossen libre-pensadors de la Corunya, ja veurían llavors com los espavilavan.

Y aqui la tenen la Corunya. Los neos, los que han encés cent voltas la guerra ci-

vil en la nació espanyola, los que de una hora lluny poden á sanch é incens, poden fer todas las manifestacions, todas las moixigangas que tingan per convenient. La guardia-civil, destinada á perseguir als malfactors, per ordre del govern los ampara. Las bayonetas de la forsa pública 'ls guardan las espatillas.

En cambi, 'ls enemichs de aquestas alimanyas, no poden donar un pas que no trobin un destorb, un entrebanch ó un gran perill.

Si: ells que vajan á xiular als enemichs de las llibertats públicas, als fomentadors del fanatisme clerical, y per mica que 's descuidin, sentiran xiular las balas y brunzir los sabres dels pretoriáns.

Es més: se mort un libre-pensador, y en us de un dret que la Constitució reconeix, desitjan acompanyarlo al lloch del últim descans á través dels carrers de la ciutat.

—¡No pot ser!—diuhén las autoritats.—Los carrers céntrichs son pels neos que fan pelegrinacions y disciplinan als llops ab pells d' ovella. Pels libre-pensadors, los carrers extraviats, los barris més excéntrichs, com si 'ls libre-pensadors siguessen la peste, la lepra ó un altre mal lleig dels que s' encomanan.

Y es precis acceptar ab paciencia aquest insult á las conviccions honradas de un gran número de corunyesos O 't deixas insultar, ó 't deixas aplausonar. Trieu: aquest es lo dilema.

La majoria del Ajuntament de la Corunya, composta de republicáns que reflectan l' esperit de la majoria de aquella població, protesta contra tan incalificables atentats, y per primera providencia acorda no contribuir ni ab un centim á las festas religiosas y donar la cessantia als capelláns que menjan del pressupost municipal.

¿Y qué fa 'l ministre de la Governació? No té prou temps per acudir al telégrafo y suspendre aquell Ajuntament. Lo gran qué es tenir contenta á la gent negra, perque 'l dia que vinga la Dallonsas deixi 'l calze y empunyi 'l trabuch.

Endavant las atxas. Locombustible s' está acumulant. Si algún dia s' arbola, ja sabem qui 'n té la culpa.

Y ara passém la mar y ensenyém l' últim quadro del panorama. L' últim quadro es Cuba. La pobra Cuba entregada als Estats Units y á la voracitat dels empleats conservadors.

¿Veuhén aquest escrit? Es la circular de una Agencia destinada á defraudar á la Hisenda. Llegeixin los seus párrafos més culminants:

«La Agencia, que cuenta con fieles representantes en casi todas las oficinas públicas de la Isla, se compromete con sus asociados á eximirles del pago de contribuciones, ó bien rebajárselas al tipo de las cuotas más interiores.»

¿No 'n tenen prou ab aquest? Aquí 'n va un altre:

«Como compensación: La Agencia admite de los asociados la mitad de la diferencia que benefician, y con ello se considera suficientemente pagada, a pesar del cuantioso gasto que le ocasiona la retribución espléndida á los empleados adictos que la secundan á la perfección, omitiendo las comprobaciones reglamentarias, además del sostenimiento en la Corte de verdadero personajes, que con su influencia y poder, salvan á la Agencia de los atropellos que de otro modo sería objeto.»

¿Qué tal? ¿Qué me 'n diuhén? Aquesta circular impresa corra per tota la Isla y arriba á Espanya y 'ls periódichs la reproduheixen, com un exemple eloqüent de la moralitat cubana en temps dels conservadors.

Quan se fa un robo, 'ls lladres se guardan molt bé de indicar los medis de que 's valen. A Cuba ho explican ab entera franquesa, indican lo seu domicili, expressan las poderosas influencias que 'ls amparan.

¿Qué fa l' apotecari Fabié, ministre de Ultramar? Aquí 'l tenen 'lo veuhén? Está fent una gran morturada de cerat simple.

Y ara, caballers, apaguém los llums y fins un altre dia. P. K.

' ha fet públich que durant la dominació sagastina varen ferse gestions ab en Ruiz Zorrilla per obligarlo á desistir de la seva actitud revolucionaria.

—Accepti l' amnistia—va dirli un enviat del govern—y conti ab quatre milions de pessetas per indemnizar als que han suferit per la lli-

bertat. En Ruiz Zorrilla, y va fer molt bé, preferi l' honra del seu partit á tots los cants argentins de la sirena monárquica.

A la fi s' han descubert los motius verdaders que obligan al govern á aplassar la immediata construcció del ferrocarril del Noguera Pallaresa.

No son, com diuhén los militars, motius relacionats ab la defensa de la patria. Aquest es lo pretext: no la rahó. La rahó no radica en lo patriotisme, sino en la butxaca.

Lo govern no té diners per acometre la construcció de un ferrocarril tan necessari.

Las contribucions que treu lo govern de la provincia de Lleyda no 's gastan ab carrils, sino ab descarrilaments.

Ilusions de 'n Cánovas: «May Espanya—ha dit fa poch—havia estat millor que ara.»

¡Vaya una manera de confondre la Espanya ab lo seu ventrell!...

Y ategia per confirmar lo benestar de la nació: «Los partits republicáns están pulverisats.»

¿De veras? Donchs miri, D. Antón: la pólvora té la forma de pols; la dinamita té la forma de pols... y ab la pólvora 's carregan las armas de foch, y ab la dinamita fa saltarse tot.

¡Cuidado, donchs, ab la pols republicana!

Res mes xocant que la *Iberia* demanant ab la major formalitat que s'apliqui ab tot rigor l'ordenansa militar fins als individus del exercit que com lo cabo de la Corunya s'queixan de la mala qualitat del ranxo. Los que turnan en la taula del pressupost, demanant la pena de mort contra 'ls que no troban lo ranxo contorme!...

¿Y a aquells que a l'any 66 anavan a sublevar sargentos, quina pena 'ls aplicarem?

Lo gran duch Wladimiro no vé a Espanya a comprarérens, com algúns suposan. Lo seu viatge no es polítich sino de recreo.

Un periódich ho assegura ab tota formalitat. Lo gran duch no té altre desitj que coneixe a n' en Peral y a n' en Lagartijo.

Aixís com en los teatros los sainetes regularment se representan després de las tragedias, en lo teatro de la guerra, per lo vist, se representan avants.

A Xile, ab tot y 'ls succesos que allí s'han desenvolupat, y ab tot y 'l gran número d'espanyols que resideixen en aquella República, ni un sol barco de guerra de la nostra marina ha donat fe de la existencia d'Espanya.

La majoria dels barcos están ocupats avuy a San Sebastián, ahont resideixen las institucions.

Consólinse, donchs, los espanyols de Xile: lo primer es lo primer.

Ha mort M. Jules Grevy, veterano de la democracia y una de las més importants figuras de la nació francesa.

Fou president de la República, veyentse obligat a dimidir per culpa del seu geníre Wilson, que s'embolicà en negocis extranyos, compromtent la respectabilitat de M. Grevy, encare que ningú dup és de la immaculada honratés del primer magistrat de la nació.

LA CAMPANA derrama una llàgrima sobre la tomba de un patriota noble y leal, que consagra tota sa existencia a la causa de la democracia y al triunfo de la República.

Torna a anunciarse que se celebrarán algunas conferencias entre en Ruiz Zorrilla y en Martos.

¡Alerta, D. Manuel! No 's fihí del home de las honestas distancias. No 'l deixi acostar massa. Si m'ha de creure a mi, per aquestas conferencias, valguis del telefono.

Es la única manera de no sentir furtó de renegat.

Llegeixo:

«Dicese que el Sr. Cánovas tiene el pensamiento de adelantar la reapertura de las Cortes, con el propósito de pedir un crédito extraordinario para el departamento de la Guerra.»

Per aquests conservadors totas las qüestions s'enclouhen en una: per ells en totas las ocasions, la qüestió son quartos.

Per últim lo marqués de Santa Marta, veyentse abandonat de tothom, ha desistit de convocar l'Assamblea de la coalició, lo qual hauria donat lloch a un espectacle poch edificant realizat a benefici y per recreo dels monárquichs.

No podem menos de aplaudir la última resolució del marqués. En certs cassos no es bó imitar la conducta de Guzman el Bueno. Més val cedir la plassa de Tarifa y salvar la vida del partit republicá, mal tinga de sacrificar-se l'amor propi.

¿Es una novela ó una realitat? No se sab encare. De totas maneres val la pena de contarse.

Lo dictador Balmaceda, veyentse perdut, y faltat de resolució pera morir en la batalla de Valparaiso, en la qual algúns centenars dels seus defensors, han pagat ab la vida la fidelitat que li guardavan, pren un guia y fuig a través de la cordillera dels Andes.

Lo temps es crú, temps de hivern en aquell país. Neva, 'ls camins están interceptats, y 'l mal humor del dictador de Xile s'aviva. Dirigeix paraulas duras al seu guia, aquest li replica. Balmaceda se cega y 'l castiga, y 'l guia, que es un indio, li encara l'escopeta, arronsa 'l dit y 'l envia a l'altre món.

Siga ó no certa la relació de aquest succés, un home com Balmaceda, autor de tantas atrocitats y desventuras, no mereixia altra sort.

Productors, prepareu vos.

Cánovas ha dit que desitja millorar las nostras relacions comercials ab los inglesos.

Ara es qüestió de saber no més que una cosa.

Sent, com es, inevitable la nova garrotada que 'ns amenassa, prompte veurem si 'ns esberlan lo cap ó si 'ns trenca las camas.

CARTAS DE FORA —Lo día tres del present lo bisbe de Lleyda feu sa triunfal entrada en la vila de Artesa de Segre. Emplebem la paraula triunfal porque may a cap bisbe se li havia dedicat una recepció tan ostentosa, tan ceremoniosa y tan luxosa. Molts dels vehíns de Artesa feren festa durant tres días. ¡Y qué pochos sigueren, ni l mateix prelat, que 's recordessin que Jesucrist, ab tot y ser Déu, anava pel món descals, practicant per tot arréu la humilitat, y fuigint de l'ostentació!

¿Saben quina es la causa de la filxera y demés malesas que s'han apoderat de las vinyas? Lo rector de Capsanes ho ha descubert, y desde 'l cubell mistich va dirho lo día 30 del passat agost: la causa de la filxera y del mildiu es que 'ls pagesos no santifican las festas. Me sembla, senyor rector de Capsanes, que per sulfatar las vinyas, tan bó es un día de festa com un día de feyna. Y aixó li dich porque no 'm tra ti de animal, com acostuma tractarhi a la majoria de s: us feligresos. Encare que animals ho serian si arribavan a fer cas de certas bestiesas.

LA MÁRTIR DE LISBOA.

Nous detalls.

CONTINUAN ab gran activitat las actuaciones judiciales. La famosa germana Colecta, la presunta autora del envenenament de la nena Sara, després de haver alegat trobarse malalta per no tenir de sortir del convent, després de reconeguda pels metjes, ha sigut traslladada a la comissaria de policia, ahont continúa presa y rigorosamente incomunicada.

Si n'han fet de tentativas las beatas de Lisboa per véurela... Pero totas han resultat inútils. Fins una dama de la reina ha gestionat per véurela. Afortunadament ni una dama de la reina ha pogut rompre la consigna donada pels tribunals de justicia, lo qual honra extraordinariament a la magistratura portuguesa.

Que la nena Sara morí envenenada, ja no hi cab dupte. Aixís ho ha demostrat la autopsia y l'análisis químich. Que l'autora del envenenament es la germana Colecta, sembla demostrat tam' é.

¿Pero y 'ls autors de la violació de aquella infelís criatura, qui son?

Las autoritats segueixen la pista de dos frares, que han fugit del convent de las Trinitarias y 's creu que han anat a refugiarse en lo convent de *La Bona Fé* de Montemor. poble immediat a Lisboa. Si es tal com se presúm no tardarán a caure en mans de la justicia.

Llavoras se podrá reconstruir per enter lo drama horribile, que ha donat per resultat primer la violació y després l'envenenament de una pobre nena de quinze anys, crians realisats dintre de un convent de moujas.

Ab motiu de aquest escándol, la opinió pública ha reclamat y 'l govern ha concedit que cessés la inviolabilitat de la clausura dels convents.

En lo successiu los representants de la autoritat civil tindrán lo deber de visitarls, de investigar lo que en ells passa, aixís com de escoltar y atendre las queixas de las reclusas.

La disposició del govern que tal disposa ha sigut rebuda ab gran aplauso. Aixís s'evitarán tal vegada nous delictes que permaneixen envoltos en lo vel del misteri.

Aquesta lley humanitaria ja regeix a Fransa. ¿Per qué no s'ha d'establir a Espanya també, ahont tant convents existeixen, y ahont, lo hi ha dupte, que podría produhir un gran bé?

Recordémnos sempre de la mártir de Lisboa, y no 'ns perdém per falta de precaucions.

J.

A UN PELEGRÍ.

Ja sé, candorós Macari, qu' estás per posarte en marxa; ja sé que te'n vas a Roma a besá 'ls peus del Sant Pare. No pots pensar lo que envejo la tève sort endiastrada... ¡Ab quín gust figuraria en la vostra caravana, voltat de Miquels y Lluisos, y majordonas frescassas, y reverendos molsuts y católicas simpáticas!

Pero es aixó: 'm perjudica 'l aspre oloret de la llana, y a pesar dels meus desitjos hauré de quedarme a casa, privantme del gran gustasso d'entrá en la ciutat romana als acorts d'alegres músicas y en mitj de banderas blancas.

Ja sé que us heu preparat per fer lo que 's diu un viatge distret, sense privacions, descansat y sa'u table. Res d'alló de marxa a peu, ab lo bastó y la carbassa, lo cos cubert de petxinas y un barret d' alas ben amples. Res de las penalitats que 'ls vells pelegrins passavan, caminant de poble en poble, mendigant de casa en casa, dormint aquí ab los garrins, reposant allí al estable, aguantant l'avgua del cel quan los núvols s'esqueixavan y tomant los raigs del sol si 'l sol caldejava l'ayre.

Ja ho sé tot: teniu ja a punt un gran tren ab dugas máquinas, que correrán com un llamp, saltant rius y fondaladas. Aniréu assentadets ab tota la santa calma, y desde 'l vostre wagó contemplaréu las montanyas, veuréu pobles y viletas

y admiraréu panoramas, registrant de tant en tant lo sarró de las vituallas y aixecant plácidament la replena bóta enlayre.

Bè Macari, aixó es aixó: no pots pensá 'l que m'agrada que las modas y 'l progrés entrin en las vostras prácticas, convertint lo pelegrí en un home com los altres.

Unicament te demano que al sé allá a la ciutat santa, vejis lo que hi ha de cert en aixó que aquí 's propala sobre la horrible presó en que está tancat lo Papa, y 't suplico que al tornar me portis un brí de palla, d'aquesta en que 's diu qu' ell dorm per culpa del rey d'Italia.

Adéu: procurat guardar dels romans y las romanias, —sobre tot d'el as, que crech que son donas de molta alma— saluda als bons carde als y demés alts personatjes, y si acás logras tenir una conversa ab lo Papa, díxali que avuy la bolsa presenta molt mala cara y qu'es exosat jugar ab los qualres y ab las fransas porque 's creu que dintre poch ha d'haverhi una gran baixa.

C. GUMÁ.

NOTAS GUERRERAS.

I d'aquesta feta no lliguém los gossos ab llangonissas. serà que las llangonissas escassejan ó que 'ls gossos no 's volen deixar lligar.

Es ja un fet cert y positiu: las grans potencias 'ns han enviat un recado: preguntantnos cóm estém de vintivuyts y de canons d'artilleria.

La triple aliansa 'ns festeja: l'aliansa doble 'ns fa l'amor. Espanya ha adquirit repentinament tal importancia, que sembla que sense nosaltres no 's pot fer res.

A París diu que ja ho confessan: —Lo czar de Russia y en Cánovas son los amos d'Europa. Ells poden inclinar la balansa a l'un costat ó al altre.— Per xo tothom 'ns fa la gara gara, y 'ns jura amor eterno y cosas aixís.

Si 'ns decantém a la triple aliansa, Alemania 'ns promet regalarnos dos ó tres departaments francesos, un vestit per persona y un respallet per las dents.

Si 'ns aliém ab la doble, Fransa 'ns dona Gibraltar, un tros de Marruecos y tres ó quatre isletes de la Occèania que a ella no li serveixen per res.

¿Ab quí se'n anirá Espanya? Los paysans no ho sabém; pero qu' Espanya se'n va ab algú es cosa certa.

La gent barrina tot lo día mirant si pot traslluhir lo pensament del govern, y de tant en tant arreplega algú dato. —Avuy—diu un que no 's ocupa en res més que en parlar de la guerra—avuy hi vist com un sargento saludava a un esmolet.

—¡Sintoma infalible! Espanya s' uneix ab Fransa. —A mi m'han assegurat—salta un altre—que ahir lo governador civil va demanar cervesa de Munich.

—Llavors es que 'ns aliém ab los alemanys —Diu que en Cánovas ha convidat a dinar al embaixador francés.

—Donchs senyal que 'ns juntém ab la doble aliansa. —En Fabié ahir va donar foch al consúl d'Alemania.

—Pues proba que anirém ab l'aliansa triple. —Aquestas vacilacions per xo no 'ns desconcertan del tot, porque encare que de cert no 'sapiguém res, mentres tinguéu la seguretat de que farém lo nostre paper, lo demés nos importa un pito.

Los esperits fogosos y entusiastas portan cada día novas noticias que 'ns omplan de satisfacció.

—Ja es cosa resolta—exclama un.—acaban de reunirse los representants de Fransa y Alemania y han acordat declarar-se la guerra y ómpres la cara a la major brevetat.

—¿No han fixat la fitxa? —No; Fransa volia comensar a entrada d'hivern, porque diu que llavors la seva gent está desocupada y no sab en qué matar lo rato; pero Alemania no ho ha volgut. pretestant que al hivern sempre plou y ab la humitat los canons se rovellan y 'l calsat de la tropa 's malmet qu'es una llástima.

—Y donchs, mica més ó menos ¿no se sab quán será la grau agarrada?

—Probablement, quan vingui 'l bon temps; per allá 'l mes d'abril ó maig; llavors los camps están ja verds y florits y comensa a donar gust sortir una temporada a fora. —¿Abril ó maig diu?

—Definitivament no 's pot precisar: pero tant Alemania com Fransa han determinat que quan sigui l'cas, ja 'ns avisarán per medi dels diaris.—

Entre tant, Espanya ensaja a solas lo seu importantísim paper. Diu que vol llubirse de veras y demostrar que alló de los nietos del Cid y de Pelayo no son romanos ni figuras retóricas.

Corran noticias estupendas. Un diu que en Martínez Campos ja s'ha comprat tres dotzenas de pare'ls de mijons; per si de l'un moment al altre hagués de posarse en campanya.

En Primo de Rivera ha portat la espasa a esmolat, los

germans Dabán s' han fet repulir lo casco y 'l ministre de la Guerra s' ha tallat los cabells per tenir lo cap més libre y despejat.

Un altre ciutadà belicós afirma que la esquadra està ja a punt de sortir d' Espanya per comensar a pendre posicions.

—Ahont se col·locarà?—pregunta un incrèdul.
—Com no se sab en quin indret estallarà la guerra. s' escamparan los barcos en diversos punts. Se n col·locarà un a Marsella un altre a Génova, un altre a Brest, un altre a Portsmouth, un altre a Kiel, un altre a Cronstadt, un altre a Sebastopol...

—Un altre al Putxet y un altre al Pla de Palacio.
—Què vol dir? que no ho creu?
—Què haig de creure! Si ha anomenat més ports estrangers que barcos tè Espanya!
—Donchs tampoch deu creure que 'l govern ha ordenat que immediatament se formi dos cossos d' exercit de cinch cents mil homes cada un?

—Aixó sí que ho crech! Miri si ho crech, que hasta se que 'l ministre de la Guerra ha manat a las administracions y guardarròpias dels teatros d' Espanya que li enviïn desseguida tots los fusells, llansas, espasas y trabuchs que tinguin en los magatzems, a fi d' armar los soldats d' aquestos dos cossos d' exercit.

FANTÀSTICH.

L inaugurarse la exposició vitícola de Cariñena (Zaragoza), 'l governador de la província que ocupava la presidència rodejat de las demás autoritats, procedí l' obertura de la Exposició dihent: «Queda abierta la exposición, en nombre de S. M. doña Isabel, digo doña Cristina»

¿No 'ls sembla que un governador tan atrassat de fetxas, avants de procedir a la solemne ceremonia, per forsa devia haver begut una copeta de vi ranci del temps de D. Isabel II?

En Martínez Campos ja no sols se dedica a culotar pipas, sino també a fumar-se ministeris.

Ell va fumar-se a n' en Sagasta, y quan no 'n quedava més que la colilla, va tirar-lo.

Y actualment està apurant a n' en Cánovas. ¡Y de quina manera l' apura!... Ja 'l tè tot empapat de saliva y de nicotina, a cada punt li crema 'ls bigolis y per més que xucla no tira. Ja veuran com no tardarà a tirar-lo, y aixó que n' hi queda encare més de la meytat.

Després de 'n Sagasta y de 'n Cánovas, ja s' ho tè pensat: se fumarà en Romero Robledo.

Ja ho veuben: se li ha estragat lo paladar de tal manera, que ja suspira únicament per las tagarninas de calé.

Un error de caixa del *Correo Catalán*: Publicava aquest dia una novela titulada: *El país de las cuevas*, y en lloch de novela original, deya: *novena original*.

No faltarà lectora del periódich carcunda que diga: —La novena que a mi m' agrada més es *La dama de las Camelias*.

A n' en Sagasta l' han rebut a Santander ab cohets. Y diu qu' en Cánovas està gelós.

Per lo tant ja ho saben los santanderins. Per quan hi vaja D. Antón ja cal que preparin un bon *repuesto* de cohets.

Pero que sigan *cohets* de aquells que xiulan.

Si s' desencadena 'l temut conflicte de una guerra europea, Espanya podrà fer lo que ben pocas més nacions de Europa.

En un cas de romprers las hostilitats, Espanya pot posar en linea de batalla la friolera de 485 generals.

No podrém tenir armas, ni soldats, ni diners, ni municions; pero generals... ni Russia y Fransa reunidas ne tenen tants. ¡Y ab lo llorón que portan! ¡No 'n farán poch d' estragos!

A tots los soldats del món, en plé dia ó a las foscas, si ells se posan lo llorón los esquivaran com moscas.

En Sagasta y en Gamazo s' han reconciliat. Ja l' un pensa y vol lo que vol y pensa l' altre. Ja en Gamazo no promourá dissidencias, ni en Sagasta llensarà excomuniions. La pau octaviana reyna en las filas de la fusió.

Está vist: la mil'or manera de aplacar las violencias del geni, es lo dejuni. Perque dos individuos no pugan tirar-se 'ls plats pel cap, lo millor es que la taula estiga desparada.

Un eco de Persia. Los persas están cremats perque 'l Shá ha tingut a bé establir l' estanch del tabaco. Si 'l tabaco s' encareix y

se 'ls obliga a pipar dolent y car, com succeheix aquí ab la Tabacalera, 'ls persas reclamaran l' apoyo de la Russia. Sembla que 'ls capellans son los principals agitadors dels animos.

Dono aquesta noticia perque arribi a coneixement de D. Jaume. Per ella veurà que 'l clero de Persia es partidari acèrrim del *fumém, fumém*.

Ja 'm sembla que veig a n' en Cánovas a Bagneres de Bigorre. Assisteix a la funció del Centre donant lo bras a la seva senyora, y la orquesta 'ls saluda tocant la marxa real.

Vaja, senyors francesos, no me l' inflin massa, ó sino no cabrà a la poltrona, n' haurém de fer una de més ampla, y al cap-de-vall qui pagarà 'l compte del cadiraire serém nosaltres.

**

Anomalías.
Després de haver-se recreat ab la marxa real que van tocarli a B gneres de Bigorre, D. Antón podia dir:

—M'ntres a Fransa, país republicà, 'm tocan la marxa real, a Espanya, país monàrquich per escelencia, 'm xiulan Tot está trastocat: hasta jo mateix trobo que n' estich una mica.

Un compositor de Paris ha fet una pessa de música en la qual la Marsellesa y l' himne rús apareixen barrejats Crech que per forsa han de produhir una desarmonia Tal vegada s' haja fet expressament, per donar atachs de nervis als filarmónichs de Italia y de Alemania.

La guerra europea no s' declararà mentres duri l' estiu Fa massa calor.

A entrada de hivern ja es distint.
En temps de fret, es quan se necessita la *llenya*.

L' acorassat Pelayo, aquell barco modelo, simbol del renaixement de la marina espanyola, al entrar l' altre dia en lo dich del Ferrrol, va encallar.

Y fins hi ha qui suposa que va quedar jagut de costat. Ara sí que podém dir alló del refrán:—«Cobra fama y calat a jeure.»

Lo govern portugués, per obviar la falta de metálich que s' nota en lo país, está imprimint bitllets a tota pressa. Ultimament n' ha impres y posat a la circulació de 50 reis, equivalents a un ral.

Ab aquest bitllets, sí que ja pot dir Portugal que ha tret la rifa.

Lo ministre de Marina está seguint los arsenals. Y a pesar de ser ministre del ram marítim, fa 'l viatge per terra.

Gran manera per no marejarse.
Perque, quan los nostres marinos arriban a certa altura, un petit viatge per mar los mareja. Y es molt trist que hajan de restituhir lo que menjan.

Diu un periódich:
«En la Alcaldía de Hostafranchs fué depositado anteayer un burro, que un municipal encontró solo y caminando por sus respetos en la calle de la Cruz Cubierta.»
Aquest sí que podia dir que l' han agafat... per burro!

Perque un poch rich, de la Habana ha tornat en Baldomero, ara diu l' molt pavana que allí tota la senmana 'nava en cotxe. (¿De cotxero?)

F. P. J.

En Jaumet, qu' es un pastera y un mofeta de débó, sempre a la pobra Assunció feya ganyas per darrera, fins que un dia, tant y tant s' excedí, qu' ella digué:
—Sempre que aixó 'm vulgas fé vina a ferm ho per davant!...

MARQUÉS DE RIL.

No agradantli 'l bacallá, en Pepet, es clar, rondina. Y sa mare, alsant la mà, li diu:—Doncas, tè *tunyina*.

ESPANTA-BÓLITS.

—Un dependent necessito que siga ben delicat.
—Jo te 'n sè un, en *Juanito*, que sempre está costipat.

CANTOR GRACIENSE.

Quan van dir-me:—S' ha mort lo doctó Alsina, va acudir-me una idea al pensament:
—¡Si s' haurá begut ell la medicina, pensant-se que la dava a algún client!...

C. CLARIS.

A LO INSERTAT EN LO PENULTIM NUMERO.

1. XARADA.—*En-gres-ca-do-ra*.
2. SINONIMIA.—*Clara*.
3. TRENCA-CLOSCAS.—*Nicolau Salmerón y Alonso*.
4. INTRÍNGULIS.—*Callao*.
5. GEROGLÍFICH.—*Dos personas y tres bestias son cinch animals*.

Han endavinat las 5 solucions insertadas en l' últim número los ciutadans Jep de l' Orga Poma del Ciri y Un de Navarcles; n' ha endavinadas 4. alixto Valls: 3 Pau Mort y Un Sicut érat: 2, J Giné y Morell y Ramón Giné (a) Llagosta, y 1 no més, J. Giné heréu de casa.

XARADA.

La Pepeta, qu' es noya molt total; que us dich té una *dos-prima* com cal y un petit peu. va tirá 'l *prima-invers* a n' en Marsal, y tot perque l' estima y a més es... bon heréu.

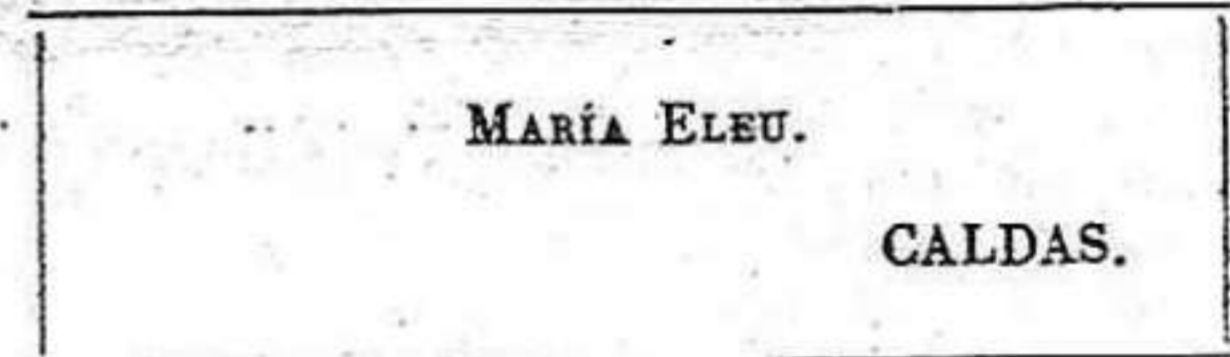
XANIGOTS.

SINONIMIA.

La *Total* (nena pitera), d' un tot una flor cullia quan. y están al pich del día com estaban. pèl darrera un cusí sèu hi va anar. que sens cap clase d' embroll li va fer un petó y ¡jo 't foll! ¡tot seguit s' hi va abressar!

ESPANTA-LLOPS.

TRENCA CLOSCAS.

Formar ab aquestas lletas lo títul de un drama catalá. BERNAT PESCAIRE.

TERS DE SÍLABAS.

... ..

Primera ratlla vertical y horizontal: ciutat catalana.—Segona: una altra ciutat catalana.—Tercera: oració. F. y S. SOLÁ.

GEROGLÍFICH.

VOT
LLE
I
PIA

J. CASADEVALL MULLERAS.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR.

Ciutadans R Pous y V. E. Pont, R. Pallofa, Cazador de la Real Casa, Narad Lienip Micalet Artés. Gil Magris, Antonet de Mañana, P. Mata Moscas, Conde de la Claca, J. M. Peñu y J. Tallada Casas: —Lo que 'ns ruotan aquesta senmana no la per casa.

Ciutadans Mayet, J. Adaob. Abad. Al, Domingo Bartrina, V. Cortinas (a) Pelayo, D. Manicunyo, J. Staramsa, Taca y, Un Húngaro, Domingengo Bartinanga y Tukurut dotze-horas:—*insertarem alguna cosa de lo que 'ns remetrn.*

Ciutada T. T. T.: No recordém pas haverlos rebut: lo según nos agrada més que 'l primer. M Bonapasta: La poesia es flúixeta —Sor Ana: Aprofitaré dos cantars.—I. Salvador: Per donar la noticia va fer tart.—Santi-go y Tierra Espanya: Ja ho haviam rebut y estava contestat.—Joseph Molas: Un milio de gracias: va molt bé.—J. Escalaf: Pagesos: Los pagesos no 's mereixen lo mal tracte que vosié 'ls hi dona. J. T. y R: Ab franquesa: ho trobém flúixet.—P. M. N. (Sabadell): Vinga la carta firmada y que la firma, degudament justificada respóngui de tot.

!!!GRAN ÉXIT!!! !!!GRAN ÉXIT!!!

¿QUINA DONA VOL VOSTÉ?

HUMORADA EN VERS PER C. GUMÁ

Ilustrada ab dibuixos de M. MOLINÉ OBRETA INDISPENSABLE A TOTS LOS JOVES QUE VULGAN CASARSE Preu: ¡DOS ralets! Se ven per tot arreu.

LOPEZ, Editor.—*Rambla del Mitj. 20.*

BARCELONA: IMP. DE LLIBS LASSO, Arch del Teatre, 41, 23.

¡Aixís va Espanya!

«El ministro de la Guerra asistirá hoy en Bilbao a la inauguración del convento del Corazón de Jesús, perteneciente á los jesuitas.»
(Telégrama del «Brusi», del 9 de setembre.)

Ara no més faltaria,
per arrodonir la broma,
que 'l general dels jesuitas
passés revista á las tropas.